

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA UMIROVLJENIKA

Zagreb, lipanj 2008.

SADRŽAJ

stranica

I.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.	2
1.	PRAVNA REGULATIVA	2
2.	DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO	2
3.	RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE	4
3.1.	Program rada i finansijski plan	4
3.2.	Poslovne knjige	5
3.3.	Financijski izvještaji	7
3.4.	Popis imovine i obveza	9
4.	NOVČANA SREDSTVA	10
5.	PRIHODI	11
5.1.	Prihodi iz proračuna	12
5.1.1.	Prihodi iz državnog proračuna	12
5.1.2.	Prihodi iz proračuna županija	13
5.1.3.	Prihodi iz proračuna gradova	14
5.2.	Drugi prihodi	15
5.2.1.	Prihodi od donacija	15
5.2.2.	Drugi nespomenuti prihodi	16
5.3.	Prihodi od članarina	16
6.	RASHODI	17
6.1.	Materijalni rashodi	18
6.1.1.	Rashodi za usluge	18
6.1.2.	Rashodi za materijal	22
6.1.3.	Rashodi za energiju	23
6.2.	Rashodi za zaposlene	23
6.3.	Rashodi poslovanja	23
6.4.	Drugi rashodi	25
7.	NALAZ	26
II.	MIŠLJENJE	32

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/08-01/196

Urbroj: 613-02-03-08-6

Zagreb, 17. lipnja 2008.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA
HRVATSKE STRANKE UMIROVLJENIKA ZA 2007.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst 177/04), te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2007.

Revizija je obavljena u razdoblju od 1. travnja do 17. lipnja 2008.

Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94).

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

I. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2007.

1. PRAVNA REGULATIVA

Poslovanje političke stranke uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (Narodne novine 26/07),
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 112/93 i 10/08),
- Pravilnik o računovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija (Narodne novine 20/94 i 40/94),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 48/04, 82/04, 90/05 i 76/07),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 64/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05, 79/07 i 34/08),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06 i 68/07), te drugi propisi.

2. DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

Stranka je utemeljena na osnivačkoj skupštini u travnju 1996. Statut Stranke donesen je u travnju 1996., te izmjene i dopune Statuta u 2001. i 2005. U lipnju 2005., na temelju izmjena i dopuna, donesen je pročišćeni tekst Statuta. Odredbama Statuta regulirani su programski ciljevi, organi i tijela stranke, ustrojstvo, te sredstva stranke. Prema odredbama Statuta, Stranka je demokratska, socijalna, dragovoljna i domoljubna politička stranka hrvatskih umirovljenika i drugih hrvatskih građana, koji u okviru i putem Stranke ostvaruju svoje interese. Stranka predstavlja i zastupa predsjednik stranke, a u njegovoj odsutnosti ili spriječenosti zamjenik predsjednika. Stranka je upisana u registar političkih stranaka u lipnju 1996., pri nadležnom tijelu za upravne poslove.

Sjedište političke stranke je u Zagrebu, Frankopanska 7/I.

Za obavljanje poslova iz djelokruga političke stranke ustrojeni su slijedeća tijela: skupština, središnji odbor, predsjedništvo, predsjednik, nadzorni odbor, sud časti, te klub zastupnika. Članovi navedenih tijela stranke biraju se na rok od četiri godine. Odredbama Statuta određeni su poslovi i zadaci navedenih tijela političke stranke.

Skupština je najviše tijelo upravljanja i sastaje se najmanje jednom u dvije godine. Skupštinu čine delegati iz općinskih i gradskih organizacija. Skupština donosi program i utvrđuje politiku stranke, kao i načine djelovanja u njihovu ostvarenju, donosi statut i druge akte, raspravlja izvješća o radu tijela Stranke između dvije sjednice skupštine, bira i razrješava predsjednika, zamjenika predsjednika i pet potpredsjednika stranke, bira i razrješava članove nadzornog odbora, članove suda časti, odlučuje o kriterijima za zajednički nastup s drugim političkim strankama, donosi odluku o visini članarine, te odlučuje o drugim pitanjima u skladu s odredbama Statuta.

Središnji odbor čine predsjednici županijskih organizacija, te članovi županijskih organizacija ovisno o broju članova, na svakih započelih tisuću članova, po jedan član, predsjednik, zamjenik predsjednika, potpredsjednici, članovi predsjedništva, zastupnici u Hrvatskom saboru iz redova stranke, te predstavnici izvršne vlasti iz redova stranke na razini Republike Hrvatske. Središnji odbor utvrđuje prijedlog statuta, raspravlja pitanja i probleme unutarnjeg ustroja i djelovanja stranke, priprema prijedloge kandidata i lista za rukovodne funkcije u tijelima stranke, za zastupnike u Hrvatskom saboru i kandidate za druge dužnosnike u tijelima vlasti, imenuje članove stalnih tijela stranke, upravlja imovinom stranke, usvaja planove materijalno financijskog poslovanja i završni račun, odlučuje o zaključenju ugovora, sporazuma i dogovora u ime stranke, te vodi poslove u skladu s programskim ciljevima, odredbama Statuta i odlukama skupštine.

Predsjedništvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika, pet potpredsjednika i šest članova predsjedništva. Za svoj rad predsjedništvo odgovara središnjem odboru i skupštini Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranke, saziva i vodi sjednice predsjedništva, saziva sjednice središnjeg odbora, potpisuje akte koje donosi skupština, središnji odbor i predsjedništvo, predlaže izbor tajnika stranke, te koordinira rad predsjedništva i središnjeg odbora u skladu s programom i Statutom Stranke.

Stalna radna tijela stranke su tajništvo i jedanaest odbora. Tajništvo Stranke čine tajnik i zaposlenici tajništva. Tajništvo vodi materijalno financijsko poslovanje, evidenciju o članovima, imenuje rizničara, te koordinira rad tijela stranke. Tajnika stranke imenuje predsjedništvo na prijedlog predsjednika. Predsjedništvo Stranke je u ožujku 2006. (do pronalazjenja stalnog kadrovskeg rješenja) na funkciju tajnika stranke imenovalo vršitelja dužnosti tajnika (dalje u tekstu: v.d. tajnik). Odbori su ustrojani za pitanja iz djelokruga prava, odnosa s javnošću, financija, socijalnih pitanja, gospodarstva i međunarodne suradnje.

Stranka je jedinstvena politička organizacija organizirana na teritorijalnom principu. Temeljni oblik povezivanja, organiziranja i djelovanja stranke je općinska, odnosno gradska organizacijska jedinica. Na području županije je ustrojena županijska organizacijska, a na području Grada Zagreba djeluje gradska organizacijska jedinica na koju se odgovarajuće primjenjuju odredbe Statuta za županijske organizacije. Osnivačku skupštinu stranke na razini općine ili grada, čini najmanje 15 članova. Općinske, odnosno gradske organizacije mogu osnivati podružnice i ogranke kao jedinice neposrednog djelovanja. Odluku o ustrojavanju podružnice ili ogranka donosi skupština općinske, odnosno gradske organizacije. Podružnica može imati najmanje 20, a ogranak najmanje sedam članova. U velikim gradovima može se organizirati ogranak na razini četvrti grada. Ogranci na razini četvrti grada organizirani su u Gradu Zagrebu. Organizacijske jedinice Stranke na razini općine, grada i županije također imaju tijela, skupštinu, općinski, odnosno gradski odbor, nadzorni odbor, predsjednika, sud časti, te klub vijećnika. Donesena su pravila o organizacijskom ustrojstvu i djelovanju općinske, gradske i županijske organizacije. Na koncu 2007. Na izborima za zastupnički dom Hrvatskog sabora održanim u studenome 2003. Stranka je osvojila tri zastupnička mandata, a na temelju provedenih izbora za lokalnu, regionalnu i područnu samoupravu u 2005. Stranku je u županijama zastupa 40 vijećnika, gradovima 100, te u općinama 106 vijećnika.

Od 31. ožujka 2001. do 14. ožujka 2008. predsjednik stranke je bio Vladimir Jordan, a u vrijeme obavljanja revizije (travanj 2008.) predsjednik Stranke je Silvano Hrelja.

- Sustav unutarnjih kontrola i informatički sustav

Unutarnje kontrole osiguravaju ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sigurnost imovine i informacija, sprečavanje i otkrivanje pogrešaka, te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija i za njih odgovara vodstvo stranke.

Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u blagajničkom poslovanju, vođenju poslovnih knjiga, te računovodstvenom poslovanju.

Dokumenti o poslovnim događajima nastalim u središnjici i u manjem broju organizacijskih jedinica, na temelju kojih je obavljeno evidentiranje u poslovnim knjigama i plaćanje dobavljačima, prethodno su ovjereni i kontrolirani (potpisani) od predsjednika stranke, odnosno predsjednika organizacijske jedinice, dok u pojedinim organizacijskim jedinicama dokumenti o nastalim poslovnim događajima nisu potpisani i kontrolirani od strane predsjednika. Odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovni događaj, te da se knjigovodstvena isprava mora kontrolirati prije unosa u poslovne knjige.

Također, prema odredbama članka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, unos svih podataka u poslovne knjige temelji se na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i kontrolu poslovanja. Sadržaj knjigovodstvene isprave treba biti takav da nedvojbeno i istinito predstavlja poslovni događaj, te da sadrži sve podatke potrebne za unos u poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE

Stranka kao neprofitna organizacija bila je obvezna za 2007. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2008. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija donesene u siječnju 2008.

3.1. Program rada i financijski plan

Skupština je u lipnju 2005. donijela program Stranke. Program sadrži osnovna načela, programske ciljeve, političke ciljeve, djelovanje političkog sustava, razvoj demokratskih odnosa, zdravstvenu i socijalnu politiku, gospodarsku politiku, položaj umirovljenika, te druga pitanja važna za društvo iz područja kulture, vanjske politike, pravosuđa, prosvjete i znanosti, te informiranja. Programom stranke određeni su ciljevi i zadaće, te način i metode njihova ostvarivanja.

Prema odredbama Statuta, financijski plan stranke usvaja središnji odbor Stranke. Financijski plan središnjice donesen je i usvojen od središnjeg odbora Stranke u ožujku 2007. Financijski plan Stranke kao jedinstvene pravne osobe, za sve organizacijske jedinice za 2007. nije donesen. Iz navedenih razloga, usporedba planiranih i ostvarenih prihoda, te planiranih i izvršenih rashoda nije moguća. Prema obrazloženju v.d. tajnika Stranke, financijski plan nije donesen, jer većina organizacijskih jedinica nije dostavila svoje financijske planove u središnjicu. Odredbama članka 21. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju stranke, propisano je da su sve organizacijske jedinice Stranke dužni pravodobno donijeti godišnji financijski plan, a jedan primjerak dostaviti središnjici, do konca siječnja tekuće godine. Financijski plan za sve organizacijske jedinice Stranke za 2008. donesen je i usvojen od središnjeg odbora u travnju 2008. Financijskim planom nisu raspoređeni rashodi prema aktivnostima.

Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke.

S obzirom da su program i Statut Stranke temeljni dokumenti koji određuju dugoročno usmjerenje i djelokrug rada Stranke, Državni ured za reviziju predlaže donošenje godišnjeg programa rada s opisom glavnih aktivnosti i potrebnih sredstava, te izvore financiranja, što bi omogućilo učinkovito upravljanje i kontrolu nad financijskim sredstvima.

3.2. Poslovne knjige

Stranka je dužan voditi poslovne knjige prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, te odredbama Pravilnika o računovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. U studenome 2004. središnji odbor Stranke donio je Pravilnik o financijsko materijalnom poslovanju. Prema odredbama članka 24. navedenog Pravilnika, organizacijske jedinice koje imaju otvorene podračune u banci vode materijalno financijsko poslovanje i računovodstvene evidencije, te moraju izraditi financijske izvještaje, a one organizacijske jedinice koje nemaju otvorene podračune dužni su voditi računovodstvene evidencije putem knjige blagajne. Poslovne knjige vođene su zasebno na razini organizacijskih jedinica i za središnjicu u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. U knjigovodstvenim evidencijama nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini. Odredbom članka 21. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, propisano je ako neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po organizacijskim jedinicama, obvezna je u knjigovodstvenim evidencijama osigurati podatke za neprofitnu organizaciju u cjelini. Prema odredbama članka 8. Zakona o političkim strankama, organizacijski dijelovi stranke nisu pravne osobe, te su u knjigovodstvenim evidencijama trebale osigurati podatke za Stranku kao cjelinu.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje poslovnih knjiga u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Odredbama članka 21. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitna organizacija samostalno organizira svoje knjigovodstvo i primjenjuje tehniku koja osigurava provedbu odredbi navedenog Pravilnika.

Neprofitna organizacija samostalno odlučuje o načinu osiguranja podataka u knjigovodstvu potrebnih za utvrđivanje rezultata rada pojedinih svojih jedinica, te može voditi posebno knjigovodstvo za svaku ili pojedine jedinice. Ako neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po jedinicama, obvezna je osigurati knjigovodstvenu evidenciju u kojoj i za neprofitnu organizaciju kao cjelinu osigurava podatke utvrđene navedenim Pravilnikom.

Državni ured za reviziju nalaže u knjigovodstvenim evidencija osigurati podatke za Stranku kao cjelinu.

Organizacijske jedinice koje imaju veći opseg poslovanja u odnosu na ostvarene prihode i izvršene rashode, vođenje poslovnih knjiga povjerile su knjigovodstvenim servisima. Pojedine organizacijske jedinice nisu vodile dnevnik, te od pomoćnih knjiga knjigu materijala i knjigu ulaznih računa. Od drugih pomoćnih knjiga jedna županijska organizacija vodi knjigu putnih naloga, dok druge organizacijske jedinice ne vode navedenu evidenciju.

S obzirom na veliki broj putnih naloga, posebice u središnjici stranke, Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti evidenciju putnih naloga.

Poslovni događaji u poslovnim knjigama organizacijskih jedinica evidentirani su pravodobno, prema modificiranom načelu nastanka poslovnih događaja u skladu s odredbama članka 17. i članka 34. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija.

Iste vrste poslovnih događaja u poslovnim knjigama organizacijskih jedinica evidentirane su na različitim računima, odnosno nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Odredbom članka 4. navedenog Pravilnika propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa koji je propisan navedenim Pravilnikom. Primjena propisanog i istog računskog plana za sve organizacijske jedinice je važna radi objedinjavanja podataka iz poslovnih knjiga na razini Stranke kao cjeline.

Državni ured za reviziju nalaže primjenu jedinstvenog računskog plana u organizacijskim jedinicama i središnjici Stranke.

U poslovnim knjigama organizacijskih jedinica u pojedinim slučajevima obavljena su knjiženja bez vjerodostojne dokumentacije o nastalim poslovnim događajima. U gradskoj organizaciji u Varaždinu iz blagajne je u više navrata putem blagajničkih isplatnica u razdoblju od 31. svibnja do 31. prosinca 2007. isplaćeno za 20 članova Stranke ukupno 117.500,00 kn. Prema namjeni navedenoj na isplatnicama, isplate su obavljene u svrhu predizborne promidžbe za 15 članova Stranke u iznosu 87.500,00 kn. Razlika u iznosu 30.000,00 kn prema namjeni navedenoj na isplatnicama, isplaćen je petorici članova Stranke na temelju ugovora zaključenog u 2004. između gradske organizacije Stranke u Varaždinu i udruge umirovljenika grada Varaždina o vođenju materijalno financijskog poslovanja i korištenje poslovnog prostora. Odredbama navedenog ugovora je regulirana isplata naknade za navedene usluge navedenoj udruzi na njezin žiro račun u visini 2/12 ostvarenih prihoda iz proračuna grada Varaždina, što je u 2007. i učinjeno. Isplata fizičkim osobama nije regulirana. Navedene isplate u ukupnom iznosu 117.500,00 kn obavljene su bez računa i vjerodostojne dokumentacije o utrošenim sredstvima, odnosno da je nastao poslovni događaj vezan uz aktivnosti Stranke.

U gradskoj organizaciji Stranke u Zagrebu za potrebe predizborne kampanje u listopadu 2007. isplaćeno je iz blagajne na temelju isplatnice 12.000,00 kn. U poslovnim knjigama se ne nalaze računi i druga dokumentacija koja bi vjerodostojno odražavala nastalu poslovnu promjenu vezanu uz isplatu gotovine u iznosu 9.000,00 kn, a za razliku u iznosu 3.000,00 kn priloženi su računi o nastalim i plaćenim troškovima.

Odredbom članka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se unos svih podataka u poslovne knjige temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i kontrolu poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama u skladu s odredbi Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.3. Financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji za 2007. bilanca, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje, sastavljeni su prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku.

U travnju 2008. središnji odbor Stranke, uz uvodno izlaganje i obrazloženje v.d. tajnika, raspravljao je o izvješću o financijsko materijalnom poslovanju za 2007. Donesena je odluka kojom je usvojeno navedeno izvješće, te je određeno da će nakon završetka rada i dobivenog nalaza Državnog ureda za reviziju i odjela kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova, predsjedništvo i središnji odbor Stranke ponovo raspravljati o navedenom izvješću.

Stranka je u studenome 2007. u skladu s odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor objavila na web stranicama okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu. Prema objavljenim podacima Stranka je namjeravala utrošiti za izbornu promidžbu 2.310.059,00 kn.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata političke stranke dužne su javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom kalendarske godine. Završni račun i financijski izvještaji u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama, koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke. U ožujku 2008. na web stranici objavljen je financijski izvještaj o ostvarenim приходima i rashodima, a koncem travnja 2008. objavljeni su podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije).

Financijski izvještaji za 2007. ne sadrže zbirne pokazatelje o financijskom poslovanju središnjice i svih organizacijskih jedinica, jer u njima nisu iskazani podaci za više organizacijskih jedinica Stranke. Radi sastavljanja financijskih izvještaja, organizacijske jedinice bile su dužne, u skladu s odredbama članka 24. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranci, do konca siječnja tekuće godine dostaviti financijske izvještaje za prethodnu godinu.

Organizacijske jedinice koje, zbog malog novčanog obima poslovanja, nemaju vlastite žiro račune i svoje financijsko poslovanje vode putem evidencija o uplatama i isplatama (blagajničko poslovanje) trebale su dostaviti dokumentaciju u središnjicu do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Svim organizacijskim jedinicama svake godine središnjica dostavlja dopis u kojem je između drugih uputa, naloženo da pravodobno do konca siječnja tekuće godine dostave financijske izvještaje za prethodnu godinu u središnjicu. Također, na sjednicama središnjeg odbora i predsjedništva Stranke raspravljalo se o problemu nedostavljanja završnih financijskih izvještaja organizacijskih jedinica. Prema priloženom popisu organizacijskih jedinica koje nisu dostavile izvještaje, većina se odnosi na općinske organizacije s malim brojem članova. U financijskim izvještajima nisu na koncu 2007. iskazana potraživanja za dane pozajmice u iznosu 19.800,00 kn. Prema zaključenom sporazumu između središnjice Stranke i Udruge umirovljenika europskih integracija u Vinkovcima (dalje u tekstu: UUEI), u listopadu 2007. središnjica Stranke je dala pozajmicu UUEI u iznosu 40.000,00 kn, radi sufinanciranja troškova organizacije umirovljeničke noći koja je održana sredinom studenoga 2007. za 600 umirovljenika Vukovarsko srijemske županije i V. izborne jedinice, koja je ujedno bila i glavni predizborni skup navedene jedinice. Potraživanja su jednim dijelom u iznosu 20.200,00 kn naplaćena prijebomem za iznos troškova koje je u organizaciji predizbornog skupa podmirila UUEI. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke na koncu 2007. nije bilo evidentirano i iskazano potraživanje za dane pozajmice u iznosu 19.800,00 kn. Preostali iznos potraživanja naplaćen je u 2008. na račun gradske organizacije Stranke u Vinkovcima, umjesto na račun središnjice koja je ugovorila i dala pozajmicu UUEI. U financijskim izvještajima nisu na koncu 2007. iskazane obveze za primljene pozajmice u iznosu 24.200,00 kn, a odnose se na obveze za financiranje promidžbe predizborne kampanje gradske organizacije Zadar. Također, u financijskim izvještajima gradske organizacije Varaždin manje su iskazani prihodi u iznosu 36.867,65 kn i manje iskazani rashodi u iznosu 37.088,64 kn.

Prema navedenom, financijski izvještaji ne pružaju istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava, te prihoda i rashoda. Odredbama članka 12. stavak 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da temeljni financijski izvještaji moraju pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda.

Zbirni financijski izvještaji (konsolidirani) izrađeni su prema obrascu koji je sastavila središnjica Stranka, a sadrže podatke središnjice i organizacijskih jedinica koje su dostavljali svoje financijske izvještaje u središnjicu. Obrazac sadrži račune na razini financijskog izvještaja računa prihoda i rashoda i podatke o novčanim sredstvima, obvezama i potraživanjima, a ne i analitičku razradu prema računskom planu za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Bilanca

U bilanci na dan 31. prosinca 2007. iskazana je aktiva i pasiva u iznosu 1.935.332,00 kn. Aktiva se sastoji od dugotrajne imovine u iznosu 267.774,00 kn i kratkotrajne imovine u iznosu 1.667.558,00 kn. Dugotrajna imovina obuhvaća materijalnu imovinu u iznosu 267.774,00 kn. Kratkotrajna imovina obuhvaća potraživanja u iznosu 28.204,00 kn i novčana sredstva u iznosu 1.639.354,00 kn.

Pasiva se sastoji od kratkoročnih obveza u iznosu 66.071,00 kn i salda fonda u iznosu 1.869.261,00 kn. Saldo fonda u 2007. je manji za 353.190,00 kn u odnosu na 2006., kada je iznosio 2.222.451,00 kn.

- Račun prihoda i rashoda

U računu prihoda i rashoda iskazani su prihodi od transfera (međusobnih odnosa između organizacijskih jedinica, a odnosi se na primljena sredstva od druge organizacijske jedinice) u iznosu 1.241.734,00 kn, te rashodi od transfera (doznačena sredstva drugoj organizacijskoj jedinici) u iznosu 1.762.417,00 kn. Svaka poslovna promjena vezana uz transfere između organizacijskih jedinica odražava se istodobno na prihode i rashode, te na opisani način ima neutralni utjecaj na iskazivanje prihoda i rashoda na razini cjelokupnog poslovanja stranke. Prihodi i rashodi od transfera trebali su biti iskazani u jednakim iznosima.

S obzirom da su u financijskim izvještajima Stranke prihodi i rashodi od transfera iskazani u različitim iznosima, radi točnog iskazivanja rezultata poslovanja međusobne odnose između organizacijskih jedinica koji se odnose na transfere trebalo je isključiti.

U računu prihoda i rashoda za 2007. iskazani su prihodi u iznosu 6.815.797,00 kn, rashodi u iznosu 7.168.987,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 353.190,00 kn. Nakon što se iz financijskih izvještaja isključe međusobni odnosi za doznačena sredstva transfera ukupni prihodi iznose 5.574.059,00 kn, ukupni rashodi 5.406.570,00 kn, te višak prihoda u iznosu 167.489,00 kn.

3.4. Popis imovine i obveza

Odredbama članka 11. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, te odredbama članka 31. i 32. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, propisana je obveza na kraju godine obveznog usklađenja stanja imovine i njenih izvora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Neprofitna organizacija navedenim popisom utvrđuje stanje na dan 31. prosinca. Popisom se utvrđuje stanje potrošnog materijala, sitnog inventara, stanja stvari opreme, potraživanja i obveza na dan 31. prosinca. Komisiju za popis osniva zakonski predstavnik neprofitne organizacije. Nakon popisa komisija je obvezna sastaviti zapisnik o rezultatima obavljenog popisa.

U prosincu 2007. donesena je odluka o imenovanju komisije za popis dugotrajne imovine i sitnog inventara središnjice Stranke. Popis je obavljen, sastavljene su popisne liste i izvješće o obavljenom popisu. Iz elaborata o popisu kojeg je komisija za popis sastavila vidljivo je da nisu utvrđeni viškovi i manjkovi i nije bilo otpisa.

Popis imovine i obveza Stranke u cjelini (sa svim organizacijskim jedinicama) sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen (osim što je organizacijska jedinica Istarske županije obavila djelomičan popis), niti je zakonski predstavnik stranke imenovao komisiju za popis. Odredbama članka 11. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se popisom utvrđuje stanje potrošnog materijala i sitnog inventara, stanje stvari opreme, potraživanja i obveza neprofitne organizacije na dan 31. prosinca i članka 32. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da komisiju za popis osniva zakonski predstavnik neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.5. Potraživanja i obveze

Na dan 31. prosinca 2007. potraživanja u poslovnim knjigama iskazana su u iznosu 28.204,00 kn, a odnose se na kratkoročna potraživanja. Odnose se na potraživanja iskazana u financijskim izvještajima organizacijskih jedinica.

Na dan 31. prosinca 2007. ukupne obveze u poslovnim knjigama iskazane su u iznosu 66.071,00 kn, a odnose se na kratkoročne obveze prema dobavljačima. Vrijednosno značajne u iznosu 39.788,00 kn iskazane su obveze u središnjici Stranke.

Odnose se na obveze za telefonske usluge u iznosu 12.587,00 kn, obveze za ugovore o djelu u iznosu 8.000,00 kn, neto plaće i naknade u iznosu 5.210,00 kn, obveze za porez i prirez iz ugovora o djelu u iznosu 3.347,00 kn, za zdravstveno osiguranje u iznosu 3.231,00 kn, doprinose MIO I stup u iznosu 2.837,00 kn, te druge nespomenute obveze u iznosu 4.576,00 kn. Obveze su u cijelosti podmirene u siječnju 2008.

Za financiranje promidžbe predizborne kampanje, gradska organizacija Zadar se u listopadu i studenome 2007. zadužila u iznosu 24.200,00 kn. S dvije fizičke osobe zaključena su tri ugovora o beskamatnom iznosu pozajmice. Aktima Stranke nije određen način zaduživanja Stranke. Rok povrata pozajmica je šest mjeseci od dana potpisivanja ugovora, odnosno travanj i svibanj 2008. Pozajmice nisu vraćene.

Državni ured za reviziju predlaže internim aktima stranke odrediti uvjete, kriterije i način zaduživanja.

4. NOVČANA SREDSTVA

Prema odredbama članka 2. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, organizacijske jedinice stranke mogu imati vlastite račune. Novčano poslovanje Stranke obavljalo se putem računa središnjice i više podračuna organizacijskih jedinica otvorenih u poslovnoj banci, te kunskih blagajni koje se vode u organizacijskim jedinicama. U jednom slučaju uz podračun otvoren u banci, organizacijska jedinica gradske organizacije Varaždin imala je otvoren račun i u obrtničko štednoj kreditnoj zadruzi, koji je početkom 2008. zatvoren, a sredstva su na dan zatvaranja računa prenesena na podračun organizacijske jedinice. U pojedinim slučajevima više organizacijskih jedinica na jednom području obavlja novčano poslovanje putem zajedničkog podračuna.

Prema iskazanim podacima u bilanci na dan 31. prosinca 2007. stanje novčanih sredstava iznosilo je 1.639.354,00 kn, od čega su sredstva na računima u poslovnoj banci iznosila 1.484.057,00 kn, a u blagajnama organizacijskih jedinica u iznosu 155.297,00 kn. Blagajničko poslovanje obavlja se putem kunskih blagajni. Stanje novčanih sredstava odgovara iskazanom stanju na računima i blagajni, osim stanje novčanih sredstava gradska organizacija Varaždin koja nije iskazala stanje novčanih sredstava na računu u obrtničko štednoj kreditnoj zadruzi u iznosu 56.575,29 kn. Uplate u blagajnu najvećim se dijelom odnose na članarine, te uplate sredstava podignutih s računa. Putem blagajne obavljaju se isplate naknada dnevnica za materijalne rashode (uredski i potrošni materijal), naknade za službena putovanja, naknade za uporabu privatnog automobila u službene svrhe, rashodi za poštarinu, rashode za predizborne aktivnosti, reprezentaciju, te druge rashode prema priloženim gotovinskim računima.

Uvidom u blagajničko poslovanje utvrđeno je da u pojedinim slučajevima nisu potpisane blagajničke isplatnice od primatelja gotovog novca, te da za pojedina plaćanja u gotovom novcu nisu sastavljene blagajničke isplatnice. Umjesto isplatnica je sastavljen obračun koji je kontroliran od osobe koja je obavljala blagajničko poslovanje i predsjednika Stranke. Na gotovinskom računu je naveden kronološkim redom broj kao na isplatnici. Obavljeno je plaćanje prema jednom računu u gotovom novcu u iznosu 26.575,00 kn. Odredbama članka 3. Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem, određeno je da poslovni subjekt može plaćati gotovim novcem drugom poslovnom subjektu za nabavu proizvoda i usluga do iznosa 5.000,00 kuna po jednom računu. Prema obrazloženju predsjednika Stranke, isplata se odnosi na troškove reprezentacije, najma prostora i osoblja na sam dan izbora i u izbornoj noći, te organizacije i medijskog praćenja izbora.

S obzirom na kratkoću vremena i ogroman pritisak medija nije bilo mogućnosti ranije planirati i ugovorom regulirati drugi oblik plaćanja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje blagajničkog poslovanja u skladu s odredbama Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.

5. PRIHODI

Prihodi u 2007., bez prihoda od transfera, iskazani su u izvještaju računa prihoda i rashoda u iznosu 5.574.059,00 kn.

Stranka za obavljanje svoje djelatnosti ostvaruje prihode od članarine, sredstva koja pripadaju Stranci za svakog izabranog zastupnika u Hrvatski sabor, županijsku skupštinu, Skupštinu grada Zagreba, što vrijedi i za vijećnike općina i gradskih četvrti gdje je to uređeno statutima gradova, od sredstava koja su obvezni uplatiti svi izabrani članovi sa izbornih lista Stranke u sva zakonodavna i predstavnička tijela i organe vlasti i javne uprave, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, od dragovoljnih priloga, od donacija i sponzorstva, sredstava pribavljenih organiziranjem stranačkih manifestacija, te iz drugih izvora.

U tablici broj 1 daje se pregled ostvarenih prihoda u 2007.

Tablica broj 1

Pregled ostvarenih prihoda u 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Ostvareno	Udjel u %
1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	3.882.794,00	69,7
1.1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.900.837,00	34,1
1.2.	Prihodi iz proračuna županija	820.397,00	14,7
1.3.	Prihodi iz proračuna gradova	1.009.952,00	18,1
1.4.	Prihodi iz proračuna općina	151.608,00	2,8
2.	Prihodi od članarina	296.625,00	5,3
3.	Drugi prihodi	1.394.640,00	25,0
3.1.	Prihodi od donacija	1.056.936,00	19,0
3.2.	Drugi nespomenuti prihodi	337.704,00	6,0
Ukupno prihodi		5.574.059,00	100,0

5.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu 3.882.794,00 kn i čine 69,7% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode doznačene iz državnog proračuna u iznosu 1.900.837,00 kn, proračuna županija u iznosu 820.397,00 kn, proračuna gradova u iznosu 1.009.952,00 kn, te prihode iz proračuna općina u iznosu 151.608,00 kn.

Odredbama članka 7. do članka 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je financiranje iz sredstava državnog proračuna, te financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu 0,056% sredstava tekućih izdataka proračuna iz prethodne godine. Pravo na financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju najmanje jednog zastupnika u Hrvatskom saboru. Sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njezinih zastupnika u vrijeme konstituiranja Hrvatskog sabora. Odredbe navedenih članaka ovog Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na redovito godišnje financiranje političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva koja se osiguravaju za redovito financiranje političkih stranaka u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, doznačuju se na žiro račun ogranka političke stranke na razini odgovarajuće jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

5.1.1. Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu 1.900.837,00 kn. Odnose se na prihode ostvarene putem tromjesečnih doznaka u ukupnom iznosu 950.419,00 kn, te naknadu troškova izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za 2007. u iznosu 950.418,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna putem tromjesečnih doznaka u iznosu 950.419,00 kn ostvareni su na temelju Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2007. (dalje u tekstu: Odluka), donesene na sjednici Odbora za Ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju 2007.

Dio sredstava za rad političkih stranaka u 2007. osiguran je u Državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu 49.200.000,00 kn. Prema navedenoj Odluci, Stranka je za tri zastupnika ostvarila pravo na sredstva u iznosu 950.419,00 kn, odnosno po jednom zastupniku 316.806,33 kn.

Stranka je ostvarila naknadu za troškove izborne promidžbe u jednogodišnjem iznosu određenom za 2007. u iznosu 950.418,00 kn. Ostvarena je na temelju Odluke Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske o naknadi troškova izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor održanih u studenome 2007. Parlamentarnim političkim strankama, nezavisnim zastupnicima i zastupnicima nacionalnih manjina koji su imali zastupnike u Hrvatskom saboru na dan isteka njihovih mandata ili raspuštanja u mandatu prije održavanja izbora, a koji su sudjelovali na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor utvrđena je naknada troškova izborne promidžbe sukladno Odluci Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora iz siječnja 2007.

5.1.2. Prihodi iz proračuna županija

Prihodi iz proračuna županija ostvareni su u iznosu 820.397,00 kn. Vrijednosno značajni prihodi, odnose se na prihode ostvarene iz proračuna Zagrebačke županije u iznosu 264.889,00 kn, Istarske županije u iznosu 68.009,00 kn, Krapinsko zagorske županije u iznosu 47.765,00 kn, Osječko baranjske županije u iznosu 36.000,00 kn, Šibensko kninske županije u iznosu 33.168,00 kn, Zadarske županije u iznosu 30.000,00 kn, Varaždinske županije u iznosu 24.096,00 kn, Koprivničko križevačke županije u iznosu 15.750,00 kn te Sisačko moslavačke županije u iznosu 7.239,00 kn.

Prihodi iz proračuna Zagrebačke županije ostvareni su u iznosu 264.889,00 kn. Mjesečno svaka politička stranka dobiva paušal na temelju Odluke o osiguranju sredstava za rad političkih stranaka čiji su kandidati izabrani za članove županijske skupštine mjesečno u iznosu 40 prosječnih bruto osnovica za obračun plaća djelatnika i dužnosnika koji se financiraju iz proračuna Zagrebačke županije, koji prema obračunu za siječanj i veljaču 2007. iznosi 11.663,00 kn, a za razdoblje od ožujka do prosinca 2007. iznosi 12.383,00 kn mjesečno, odnosno 147.156,00 kn za 2007.

Također, politička stranka mjesečno dobiva po pojedinom izabranom članu županijske skupštine određeni iznos izračunom na način da se utvrđeni paušal u iznosu 12.383,00 kn pomnoži s brojem političkih stranaka zastupljenih u županijskoj skupštini, te se tako dobiveni iznos trostruko uvećava i dijeli s brojem članova županijske skupštine (broj članova županijske skupštine Zagrebačke županije je 45). Prema navedenom obračunu politička stranka je dobivala po pojedinom izabranom članu županijske skupštine za siječanj i veljaču 2007. mjesečno 4.665,00 kn, a za razdoblje od ožujka do prosinca 2007. mjesečno 4.953,50 kn. Ukupno je u 2007. na temelju navedenog obračuna za dva člana doznačeno Stranci 117.733,00 kn.

Prihodi iz proračuna Istarske županije ostvareni su u iznosu 68.009,00 kn. Ostvareni su na temelju zaključaka Istarske županije iz 2007. Odredbama navedenih zaključaka utvrđen je obračun sredstava za političke stranke čiji su članovi izabrani za vijećnike u Skupštini Istarske županije za 2007. Isplata sredstava izvršena je tromjesečno u utvrđenom iznosu 17.002,37 kn. Sredstva iz proračuna županija doznačavana su na žiro račune županijskih organizacija mjesečno, odnosno tromjesečno u jednakim iznosima, u skladu s odlukama županija.

Član županijske skupštine ima pravo na mjesečnu bruto novčanu naknadu za obavljanje dužnosti člana u županijskoj skupštini. Odredbama članka 3. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke propisano je da su svi izabrani članovi Stranke u sva zakonodavna i predstavnička tijela i organe vlasti i javne uprave, ako za obnašanje tih funkcija dobivaju plaću ili naknadu, dužni uplaćivati stranci dio svojih prihoda, što je u 2007. i učinjeno. U 2007. na temelju navedenih odredbi Pravilnika ostvareni su prihodi u iznosu 26.536,00 kn.

5.1.3. Prihodi iz proračuna gradova

Prihodi iz proračuna gradova ostvareni su u iznosu 1.009.952,00 kn. Vrijednosno značajni prihodi odnose se na prihode ostvarene iz proračuna grada Splita u iznosu 244.350,00 kn, Grada Zagreba u iznosu 186.988,00 kn, grada Pule u iznosu 111.997,00 kn, grada Šibenika u iznosu 42.608,00 kn, grada Varaždina u iznosu 37.990,00 kn, grada Labina u iznosu 20.633,00 kn, grada Vinkovaca u iznosu 20.000,00 kn, te grada Zaboka u iznosu 2.875,00 kn.

Prihodi iz proračuna grada Splita u iznosu 244.350,00 kn, ostvareni su na temelju zaključka o rasporedu sredstava za financiranje političkih stranaka i nezavisnih vijećnika koji participiraju u radu Gradskog vijeća Grada Splita za razdoblje od siječnja do prosinca 2007. donesenog na sjednici Gradskog poglavarstva u veljači 2007. Određena je naknada za rad političkih stranaka koje su participirale u radu Gradskog vijeća u 2007. po vijećniku u mjesečnom iznosu 9.400,00 kn. Sredstva su doznačavana Stranci u skladu sa navedenim zaključkom.

Zaključkom Gradskog poglavarstva iz prosinca 2002. o utvrđivanju bruto osnovice za izračunavanje mjesečne naknade u paušalnom iznosu za rad vijećnika Gradskog vijeća Grada Splita, utvrđena je bruto osnovica za obračun mjesečne naknade, koja pripada vijećnicima u iznosu 3.848,00 kn, što odgovara prosječnoj neto plaći na području grada Splita u kolovozu 2002. Članovi Gradskog vijeća Grada Splita (dva vijećnika) uplaćivali su Stranci propisani iznos u skladu s odredbama članka 3. Pravilnikom o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

Prihodi iz proračuna Grada Zagreba u iznosu 186.988,00 kn, ostvareni su na temelju dva zaključka Gradskog poglavarstva iz veljače i ožujka 2007. o raspoređivanju sredstava za redovno godišnje financiranje političkih stranaka i nezavisnih gradskih zastupnika u 2007. Sredstva se političkim strankama i nezavisnim gradskim zastupnicima raspoređuju u skladu s odredbom članka 9. stavak 1., članka 10. i članka 26. stavcima 4. i 8. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Prema kriterijima propisanim odredbama navedenog Zakona, utvrđen je jednaki iznos sredstava za svakog gradskog zastupnika u Gradskoj skupštini Grada Zagreba u iznosu 50.247,00 kn godišnje, uz 10,0% dodatne naknade za svaku vijećnicu, te pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njezinih zastupnika.

Raspoređena sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka za 2007. prema navedenom zaključku mjesečno se doznačavaju ograncima političkih stranaka na razini Grada Zagreba na njihove žiro račune. U 2007. prihodi od proračuna Grada Zagreba za tri zastupnika u skupštini Grada Zagreba ostvareni su u iznosu 186.988,00 kn.

Prihodi iz proračuna grada Pule ostvareni u iznosu 111.997,00 kn ostvareni su na temelju zaključka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i članova nezavisnih gradskih lista, donesenog na sjednici Gradskog poglavarstva u lipnju 2007. Odlukom gradskog vijeća iz srpnja 1998. o naknadama za rad vijećnicima, članovima Poglavarstva i članovima radnih tijela Vijeća Poglavarstva Grada Pule utvrđena je naknada za prisustvovanje sjednicama u iznosu 1.000,00 kn. Članovi Gradskog vijeća Grada Pule uplaćivali su odgovarajući iznos na račun Stranke u skladu s odredbama članka 3. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

5.2. Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 1.394.640,00 kn. Odnose se na prihode od donacija u iznosu 1.056.936,00 kn i druge nespomenute prihode u iznosu 337.704,00 kn.

5.2.1. Prihodi od donacija

Prihodi od donacija ostvareni su u iznosu 1.056.936,00 kn, odnose se na donacije ostvarene u središnjici Stranke u iznosu 840.000,00 kn i donacije ostvarene u organizacijskim jedinicama Stranke u iznosu 216.936,00 kn.

Prihodi od donacija ostvareni u središnjici u iznosu 840.000,00 kn, odnose se na novčane uplate pravne osobe u iznosu 500.000,00 kn za potrebe predizbornih aktivnosti, te osam fizičkih osoba u ukupnom iznosu 340.000,00 kn. Godišnji iznos donacije pojedinih fizičkih osoba nisu prelazili dozvoljeni iznos od 90.000,00 kn, te nisu primljene donacije od neimenovanih osoba.

Stranka je vodila evidenciju o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) i izdavala je potvrde donatorima o primljenim donacijama.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata političke stranke dužne su javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom kalendarske godine. Završni račun i financijski izvještaji u kojem se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke.

Stranka je u skladu s navedenom odredbom u vrijeme obavljanja revizije (u travnju 2008.) objavila podatke o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) na svojoj web stranici. Na web stranici Stranke objavljen je podatak da su donacije od fizičkih i pravnih osoba ostvarene u iznosu 875.593,00 kn, a u financijskim izvještajima za 2007. prihodi od donacija iskazani su u iznosu 1.056.935,00 kn.

Prema obrazloženju, razlika u odnosu na objavljene prihode na web stranici u iznosu 181.342,00 kn, nastala je jer su pojedine organizacijske jedinice Stranke u svojim financijskim izvješćima za 2007. koje su dostavili središnjici, iskazale prihode od donacija umjesto prihode od transfera, što je utvrđeno i ispravljeno nakon provjere iskazanih prihoda od donacija.

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima gradske organizacijske jedinice Split iskazani prihodi od donacije u iznosu 56.050,00 kn, koja je primljena od Splitsko dalmatinske županije za organizaciju preventivnih zdravstvenih pregleda članova stranke i zainteresiranih drugih građana (mjerjenje tlaka, šećera u krvi i drugo). Sredstva su utrošena namjenski za kupnju zdravstvenih pomagala (tlakomjera) i za plaćenje naknade liječniku. Primanje donacije od jedinica regionalne samouprave nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata kojim je propisana zabrana financiranja političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Eventualni prilozi (donacije) uplaćeni na račun političke stranke iz nedopuštenih izvora politička stranka je dužna odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija – poreznoj upravi, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna. Stranka nije navedeni iznos donacije prijavila Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija – poreznoj upravi, a uplaćena sredstva nije doznačila u korist državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te uplatu donacije u iznosu 56.050,00 kn u korist državnog proračuna.

5.2.2. Drugi nespomenuti prihodi

Drugi nespomenuti prihodi ostvareni su u iznosu 337.704,00 kn. Vrijednosno značajni odnose se na prihode ostvarene u organizaciji Zadarske županije u iznosu 80.000,00 kn, u gradskoj organizaciji Grada Zagreba u iznosu 66.277,00 kn, u gradskoj organizaciji Vrbovsko u iznosu 43.076,00 kn, u gradskoj organizaciji Labin u iznosu 37.707,00 kn, te gradskoj organizaciji Ploče u iznosu 32.603,00 kn.

5.3. Prihodi od članarina

Prihodi od članarina iskazani su u iznosu 296.625,00 kn. U skladu s odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke sredstva od članarina prikupljena u gradovima, općinama, te gradskim četvrtima Grada Zagreba su prihodi navedenih organizacijskih jedinica.

Član Stranke može postati svaki domoljubno opredijeljen punoljetni i poslovno sposoban hrvatski državljanin, umirovljenik i drugi građanin koji prihvaća program i Statut Stranke, potpiše pristupnu izjavu o učlanjenju, plati članarinu, te da nije član neke druge političke stranke.

Primljeni član uvodi se u registar članova, matičnu i centralnu evidenciju članstva. Matičnu evidenciju članstva vode temeljne organizacijske jedinice stranke (gradske i općinske organizacije) za članove sa svog područja. Centralna evidencija članstva vodi se u središnjici Stranke, kao i sveukupni registar svih članova stranke. Registar članova izrađuje se na temelju valjanih pristupnica. Originalna pristupnica arhivira se u središnjici, a preslika pristupnice u temeljnoj organizaciji Stranke. Iznos članarine ovisi o visini mjesečnih primanja člana. Nezaposleni članovi i studenti ne plaćaju članarinu. Stranka vodi evidenciju o primitku članarina, te je izdavala potvrde o primitku članarina u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija).

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke svaki član je dužan platiti članarinu. Prema podacima središnjice Stranke, 61 organizacijska jedinica nije iskazala u svojim financijskim izvještajima prihode od članarina dvije godine uzastopno. Stranka nije poduzimala mjere za naplatu članarine od članova Stranke. Odredbom članka 14. navedenog Pravilnika, propisano je da će član Stranke koji ne podmiri godišnji iznos članarine biti pravodobno opomenut od rizničara, a članu koji ne podmiri članarinu za razdoblje od dvije godine prestaje članstvo.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjere radi naplate članarina, te postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

6. RASHODI

Rashodi u 2007., bez rashoda transfera, u izvještaju računa prihoda i rashoda iskazani su u iznosu 5.406.570,00 kn. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 3.008.892,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 347.856,00 kn, rashode poslovanja (nematerijalne rashode) u iznosu 1.749.274,00 kn, te druge rashode u iznosu 300.548,00 kn.

U tablici broj 2. daje se pregled izvršenih rashoda u 2007.

Tablica broj 2

Pregled izvršenih rashoda u 2007.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Izvršeno	Udjel u %
1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	3.008.892,00	55,7
1.1.	- za materijal	264.162,00	4,9
1.2.	- za energiju	39.281,00	0,7
1.3.	- za usluge	2.705.449,00	50,1
2.	Rashodi za zaposlene	347.856,00	6,4
3.	Rashodi poslovanja – nematerijalni rashodi	1.749.274,00	32,4
4.	Drugi rashodi	300.548,00	5,5
	Ukupno	5.406.570,00	100,0

Ukupni rashodi u iznosu 5.406.570,00 kn izvršeni su većim dijelom u iznosu 3.670.628,00 kn u organizacijskim jedinicama Stranke, što je 67,9% ukupno izvršenih rashoda, a manjim dijelom rashodi su izvršeni u središnjici stranke u iznosu 1.735.942,00 kn, što je 32,1% ukupno izvršenih rashoda.

Vrijednosno značajniji rashodi u organizacijskim jedinicama izvršeni su u organizacijskoj jedinici Istarske županije u iznosu 372.745,00 kn, gradskoj organizaciji Split u iznosu 345.841,00 kn, gradskoj organizaciji Grada Zagreba u iznosu 261.460,00 kn, organizaciji Osječko-baranjske županije u iznosu 170.412,00 kn, gradskoj organizaciji grada Varaždina u iznosu 136.017,00 kn, organizaciji Zagrebačke županije u iznosu 107.990,00 kn, te organizaciji Koprivničko-križevačke županije u iznosu 102.026,00 kn.

6.1. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi izvršeni u iznosu 3.008.892,00 kn, Odnose se na rashode za usluge u iznosu 2.705.449,00 kn, materijal u iznosu 264.162,00 kn, te energiju u iznosu 39.281,00 kn.

6.1.1 Rashodi za usluge

Rashodi za usluge izvršeni su u iznosu 2.705.449,00 kn. Odnose se na prijevozne usluge, usluge održavanja, usluge izrade proizvoda, usluge najma, promidžbe, intelektualne i osobne usluge, komunalne usluge, grafičke usluge i druge usluge.

Revizijom su obuhvaćeni rashodi za usluge promidžbe u iznosu 1.359.013,30 kn, rashodi za telekomunikacijske usluge u iznosu 212.480,64 kn, usluge studentskih i učeničkih organizacija u iznosu 130.248,01 kn, grafičke usluge u iznosu 78.595,94 kn, poštanske usluge u iznosu 51.387,55 kn, prijevozne usluge u iznosu 25.800,00 kn, te unajmljivanje građevinskih objekta u iznosu 20.934,84 kn. Osim navedenih usluga izvršeni su rashodi prema ugovorima o djelu u bruto iznosu 233.447,00 kn, te bruto naknade za autorske honorare u iznosu 79.071,00 kn koji su u financijskom izvještaju računa prihoda i rashoda iskazani u rashodima za plaće, umjesto u rashodima za usluge.

Rashodi za promidžbu u iznosu 1.359.013,30 kn većinom se odnose na rashode izvršene za oglašavanje na tv postajama, radio postajama, dnevnim tiskovinama, Internet stranicama, jumbo plakatima i drugim oblicima oglašavanja.

U središnjici Stranke rashodi za promidžbu u iznosu 435.246,00 kn izvršeni su za distribuciju neadresiranih tiskanica u iznosu 168.000,00 kn, oglašavanje u programu televizije s nacionalnom koncesijom u iznosu 85.400,00 kn, distribuciju plakata (postavljanje i uklanjanje plakata) u iznosu 73.000,00 kn, oglašavanje u programu regionalne televizije u iznosu 15.006,00 kn, izradu zastava s logom stranke u iznosu 19.934,00 kn, izradu samostojećih reklama s visualom u iznosu 23.180,00 kn, istraživanje javnog mijenja u iznosu 10.980,00 kn, izradu tv spota u trajanju 10 sekundi u iznosu 4.880,00 kn, oglašavanje na lokalnim radio postajama u iznosu 11.900,00 kn, najam tehničke opreme na dan održavanja izbora u iznosu 4.148,00 kn, te druge oblike oglašavanja (oglasu u tiskanim medijima) u iznosu 18.817,00 kn.

Za distribuciju 1 400 000 neadresiranih tiskanica s promidžbenim materijalom u domaćinstva središnjica Stranke zaključila je ugovor s društvom Hrvatska pošta. Vrijednost usluge ugovorena je u iznosu 168.000,00 kn, po jediničnoj cijeni od 0,12 kn po tiskanici. Također, za distribuciju 190 000 neadresiranih tiskanica s promidžbenim materijalom ugovor je s društvom Hrvatska pošta zaključila gradska organizacijska jedinica Split u iznosu 30.400,00 kn, po jediničnoj cijeni od 0,16 kn po tiskanici. Cijena usluge je određena u skladu s odlukom o cijeni distribucije neadresiranih tiskanica u unutarnjem prometu (promidžbenih materijala političkih stranaka tijekom predizborne kampanje) koju je donijela uprava navedenog društva u studenome 2007. i koja je sastavni dio ugovora. Cijena ovisi o količini i težini tiskanica. Prema navedenoj odluci, ugovore zaključuju prijamna središta pošte. Usluge su obavljene u skladu s ugovorom.

Za postavljanje i nakon izbora uklanjanje 10 000 komada plakata, s dobavljačem je zaključen ugovor u listopadu 2007.

Kod oglašavanja u programu televizije s nacionalnom koncesijom primijenjen je cjenik usluga oglašavanja parlamentarnih stranaka za vrijeme trajanja predizbornog razdoblja, te je u računu obračunan popust na usluge 50,0% od redovne cijene.

U drugim organizacijskim jedinicama najveći iznos rashoda za promidžbu odnosi se na oglašavanje na lokalnim i regionalnim tv i radio postajama, tiskanje i distribuciju letaka, plakata i neadresiranih tiskanica, oglašavanje putem Interneta, oglašavanje u dnevnim tiskovinama, te na druge oblike promidžbe. Za obavljene usluge ispostavljeni su računi s opisom usluge, jedinicom mjere, količinom obavljene usluge, cijenom usluge po jedinici mjere, obračunanim popustom i ukupnom cijenom usluge.

Rashodi za telekomunikacijske usluge u iznosu 212.480,64 kn, odnose se na razgovore u fiksnoj i mobilnoj telefoniji. Rashodi su izvršeni u gradskoj organizaciji grada Zagreba u iznosu 94.533,82 kn, središnjici Stranke u iznosu 73.716,71 kn, organizaciji Zagrebačke županije u iznosu 25.441,93 kn, gradskoj organizaciji Split u iznosu 16.209,84 kn, te organizaciji Istarskoj županije u iznosu 2.578,34 kn. Od ukupno izvršenih rashoda za telekomunikacijske usluge u iznosu 212.480,64 kn na rashode za korištenje mobitela odnosi se 156.521,94 kn.

Rashodi za korištenje mobilnih uređaja izvršeni su u gradskoj organizaciji grada Zagreba za korištenje 30 mobitela u iznosu 78.168,39 kn, središnjici stranke za korištenje 23 mobitela u iznosu 54.025,62 kn, te organizaciji Zagrebačke županije za korištenje sedam mobitela u iznosu 24.327,93 kn. Za korištenje mobilnih telefona donesene su odluke središnjeg odbora za središnjicu, te županijskih i gradskih odbora za županijske i gradske organizacije. Na temelju odluke središnjeg odbora Stranke iz studenoga 2006., troškovi razgovora putem mobilnih telefona na teret središnjice odnose se na predsjednika stranke bez ograničenja u iznosu troškova, potpredsjednike, tajnika, saborskih zastupnika, te predsjednika županijskih organizacija do iznosa 100,00 kn mjesečno. U rujnu 2005. gradski odbor Grada Zagreba donio je odluku da se mobilnim telefonima umreže članovi stranke (predsjednik, zamjenik predsjednika, tajnik, zastupnici u gradskoj skupštini, članovi gradskog odbora, članovi predsjedništva, predsjednik kluba vijećnika, predsjednik nadzornog odbora, predsjednik suda časti, tajnica i novinar). Na temelju odluke gradskog odbora grada Splita iz rujna 2005. predsjednik, potpredsjednici i tajnik gradske organizacije imaju pravo na participaciju troškova pri korištenju mobilnog telefona u službene svrhe u iznosu 100,00 kn mjesečno. Rashodi su iskazani u skladu s navedenim odlukama. Županijski odbor Zagrebačke županije donio je odluku o kupnji mobilnih uređaja za vijećnike i članove poglavarstva.

Odlukom nije propisan dozvoljeni iznos troškova po pojedinom korisniku. Za mjesec studeni 2007. prema računu mobilnog operatora jedan broj nije korišten, a kod drugih šest troškovi su iznosili po pojedinom broju od 135,54 kn do 1.320,40 kn.

Rashodi za usluge studentskih i učeničkih organizacija u iznosu 130.248,01 kn izvršeni su u središnjici u iznosu 64.329,72 kn, gradskoj organizaciji Grada Zagreba u iznosu 56.494,69 kn, te gradskoj organizaciji Split u iznosu 9.423,60 kn, dok u drugim organizacijskim jedinicama nije bilo rashoda za navedene usluge.

S obzirom na opseg poslovanja i iznose ostvarenih prihoda i izvršenih rashoda u pojedinim organizacijskim jedinicama koje nisu iskazale navedene troškove, a imaju slične financijske pokazatelje navedenim organizacijama koje su iskazale troškove za usluge studentskih organizacija, Državni ured za reviziju predlaže preispitati potrebu za angažiranjem studenata.

Sa studentima su zaključeni ugovori koji sadrže razdoblje obavljanja posla, opis poslova, broj sati rada, jediničnu cijenu sata rada i ukupnu neto naknadu, osim što u ugovoru zaključenim sa studentom u gradskoj organizaciji Split nije naveden broj sati rada i jedinična cijena sata rada. U većini ugovora je navedeno da su obavljani administrativni i poslovi na računalu, a nije detaljno određeno na koje se administrativne poslove i poslove na računalu odnosi. Stoga se na temelju navedenih zaključenih ugovora ne može nedvojbeno utvrditi priroda poslovne promjene. Odredbom članka 5. stavak 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da knjigovodstvena isprava koja je kontrolirana mora biti takva da neutralna stručna osoba koja nije sudjelovala u poslovnom događaju može iz isprave nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati prirodu poslovne promjene.

Državni ured za reviziju nalaže u ugovorima sa studentima detaljno navesti opis poslova, radi urednog i vjerodostojnog sadržaja knjigovodstvene isprave u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

U organizacijskoj jedinici Grada Zagreba u razdoblju od siječnja do studenoga 2007. bila su prosječno zaposlena dva studenta mjesečno, kojima je obračunana i isplaćena neto naknada po satu 25,00 kn, a u središnjici u razdoblju od siječnja do listopada 2007. bilo je prosječno uposleno 1,4 studenta mjesečno, kojima je obračunana i isplaćena neto naknada 30,00 kn po satu. Gradska organizacija Split zaključila je jedan ugovor sa studentom za poslove distribucije promidžbenih letaka, u kojem nije naveden broj sati rada, ni jedinična cijena sata rada. Cijena usluge određena je paušalno u neto iznosu 8.000,00 kn. S obzirom da su sa studentima u gradskoj organizaciji Grada Zagreba i u središnjici ugovoreni isti poslovi, odnosno administrativni i poslovi na računalu, trebalo je radi jedinstvenog postupanja primijeniti jednaki obračun naknade po satu rada studenta, a za usluge distribucije letaka trebalo je u ugovoru navesti broj sati i jediničnu cijenu sata rada, umjesto paušalnog iznosa naknade.

Državni ured za reviziju predlaže u ugovorima sa studentima za iste poslove odrediti jedinstvenu cijenu usluge, te navesti sve propisane podatke.

Rashodi za grafičke usluge u gradskoj organizaciji Split izvršeni su u iznosu 35.865,28 kn. Vrijednosno značajniji rashodi, odnose na usluge fotokopiranja u iznosu 17.379,11 kn. S obzirom na visinu iznosa izvršenih rashoda za usluge fotokopiranja trebalo je razmotriti mogućnost kupnje fotokopirnog uređaja.

U središnjici Stranke su izvršeni rashodi za grafičke usluge u iznosu 21.171,23 kn, od čega se najveći dio u iznosu 8.540,00 odnosi na usluge video snimanja redovne sjednice glavne skupštine Stranke održane koncem lipnja 2007. u Vrbovcu.

Rashodi za prijevozne usluge u iznosu 25.800,00 kn izvršeni su za najam autobusa za prijevoz delegata na redovnu skupštinu održanu u Vrbovcu.

Rashodi za unajmljivanje građevinskih objekata u iznosu 20.934,84 kn, odnose se na najam poslovnih prostora u kojima se obavlja djelatnost organizacijskih jedinica. Rashodi za najam središnjice iznosili su 7.006,45 kn, gradske organizacije Split u iznosu 5.210,62 kn, te organizacije Istarske županije u iznosu 4.217,77 kn. Preostali iznos rashoda za najam građevinskih objekata u iznosu 4.500,00 kn odnosi se na najam prostora za potrebe održavanja tiskovne konferencije za novinare središnjice i održavanja sastanka središnjeg odbora Stranke.

Rashodi za autorske honorare u iznosu 79.071,00 kn odnose se na bruto naknade na temelju zaključena tri ugovora o autorskom honoraru. U studenome 2006. zaključen je ugovor s autorom, kojim se autor obvezao za potrebe Stranke izraditi tekst prijedloga zakona o pravobranitelju za umirovljenike i starije osobe, s obrazloženjem. Ugovorena je naknada za autorsko djelo u neto iznosu 10.000,00 kn, odnosno s porezom i prirezom u iznosu 12.602,00 kn. Autor je izradio prijedlog zakona s obrazloženjem, te su usluge obavljene u skladu s ugovorom. U listopadu 2006. s autorom zaključen je ugovor o autorskom djelu za obavljanje poslova savjetnika Stranke, te pripremu i izradu normativnih akata Stranke, uz obrazloženje prijedloga akata koje autor treba prezentirati predsjedniku Stranke, a po potrebi i drugima koje predsjednik naznači. Ugovorena je usluga u neto iznosu 27.000,00 kn. Za izvršenje ugovorenih usluga, određeno je plaćanje u četiri obroka, zaključno sa svibnjem 2007. U 2006. isplaćen je prvi obrok, a u 2007. preostala tri obroka u bruto iznosu 32.222,00 kn. Koncem svibnja 2007. s navedenim autorom zaključen je ugovor o autorskom djelu, kojim se autor obvezuje obavljati u Stranci dužnost savjetnika. Prema točki II. ugovora, Stranka ima potrebu urediti unutarnju organizaciju Stranke, s naglaskom na učinkovitiju komunikaciju između članova, organa i radnih tijela, te je do konca veljače 2008. autor trebao predložiti pravila za unutarnju organizaciju Stranke. Za obavljanje navedenih poslova, autor je dužan prema točki III. navedenog ugovora dolaziti u sjedište Stranke dva puta tjedno. Ugovorena je naknada u neto iznosu 29.700,00 kn, te plaćanje u četiri obroka, od čega tri obroka dospijevaju u 2007., a četvrti početkom veljače 2008. Iz ugovora nije vidljivo koji iznos naknade se odnosi na poslove savjetovanja, a koji iznos za poslove izrade pravila za unutarnju organizaciju. Prema obrazloženju v.d. tajnika stranke, autor je dolazio u sjedište Stranke i obavljao poslove savjetovanja predsjednika stranke i druge poslove po nalogu predsjednika. U 2007., u skladu s ugovorom isplaćena su tri obroka autoru u bruto iznosu 34.247,00 kn, a četvrti obrok nije plaćen, jer autor nije izradio prijedlog pravila unutarnje organizacije Stranke. Ugovorom nisu određene mjere u slučaju neizvršavanja ugovorenih poslova.

Državni ured za reviziju predlaže ugovoriti mjere postupanja u slučaju nepridržavanja ugovorenih obveza.

Odredbama članka 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima određeno je da je autorsko djelo originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu ako navedenim Zakonom nije drukčije određeno.

Državni red za reviziju je mišljenja da poslovi savjetnika u Stranci nisu autorsko djelo, te je za navedene poslove trebalo zaključiti zasebni ugovor o djelu.

Rashodi prema ugovorima o djelu izvršeni su u bruto iznosu 233.447,00 kn. Tijekom 2007. u središnjici Stranke na temelju zaključenih ugovora o djelu poslove su obavljale dvije fizičke osobe. Ugovori o djelu zaključeni su u siječnju 2006., te u siječnju 2007. s jednom fizičkom osobom za poslove vođenja financijske dokumentacije, koja se odnosi na plaćanja putem računa stranke, blagajničko poslovanje, te poslove tajnika Stranke i drugom fizičkom osobom za poslove izrade dizajna i vođenje Internet stranice Stranke, prijem i slanje pošte, te vođenje centralne evidencije članstva i organizacijskog ustroja. Prema ugovoru iz 2007. određena je neto naknada za navedene poslove u iznosu 4.000,00 kn po osobi, a za siječanj 2007. naknada je iznosila 3.000,00 kn prema ugovoru iz 2006. Fizičke osobe svakodnevno su obavljali navedene poslove na radnom mjestu u sjedištu Stranke.

U srpnju 2007. za vođenje poslovnih knjiga Stranke, izradu financijskih izvještaja i statističkih izvještaja, te izvještaja za potrebe Ministarstva zaključen je s fizičkom osobom ugovor o djelu. Ugovor je zaključen za razdoblje od srpnja do prosinca 2007. Ugovorena je neto naknada u iznosu 2.000,00 kn mjesečno, što je za razdoblje od srpnja do prosinca 2007. iznosilo neto 12.000,00 kn, odnosno bruto s porezima i doprinosima 24.468,12 kn. Nakon isteka ugovora koncem prosinca 2007., nije se zaključivao novi ugovor. S obzirom na nedavne promjene u vodstvu stranke (izabran je novi predsjednik Stranke), te da će izvori financiranja središnjice u narednom razdoblju biti znatno manji, zbog slabijih rezultata na izborima, razmatra se rješenje oko vođenja poslovnih knjiga Stranke u 2008. Do lipnja 2007. poslove vođenja poslovnih knjiga i izrade financijskih izvještaja obavljalo je društvo na temelju zaključenog ugovora u siječnju 2007. Ugovorena je cijena usluge vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja u mjesečnom iznosu 1.500,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Uvidom u račune dobavljača, utvrđeno je da je dobavljač za tri mjeseca, od travnja do lipnja zaračunao 2.000,00 kn, što nije u skladu s ugovorom. Za navedene usluge za razdoblje od siječnja do lipnja 2007. dobavljaču je plaćeno 10.500,00 kn, odnosno s porezom na dodanu vrijednost 12.810,00 kn.

Porezi i doprinosi na obračunane i isplaćene naknade na temelju ugovora o autorskom honoraru i ugovora o djelu obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

6.1.2. Rashodi za materijal

Rashodi za materijal izvršeni su u iznosu 264.162,00 kn. Odnose se na rashode za uredski materijal, potrošni materijal, sredstva za čišćenje i materijal za tekuće i investicijsko održavanje. Rashodi za materijal izvršeni su središnjici Stranke u iznosu 92.974,00 kn, te organizacijskim jedinicama u iznosu 171.188,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal izvršeni su gradskoj organizaciji Split u iznosu 31.607,23 kn, gradskoj organizaciji Vinkovci u iznosu 4.714,00 kn, te organizaciji Zadarske županije u iznosu 4.465,00 kn.

Od uredskog materijala najviše su nabavljeni toneri, fotokopirni papir, memorandum papir, obrasci članske evidencije, pristupnice, iskaznice i izvješća. U središnjici Stranke vrijednosno značajniji rashodi na računu potrošnog materijala iskazani su za izradu stranačkih zastava i posjetnica u iznosu 22.816,44 kn.

6.1.3. Rashodi za energiju

Rashodi za energiju izvršeni su u iznosu 39.281,00 kn. Odnose se na utrošak električne energije, plina i energije za grijanje.

Rashodi za energiju izvršeni su u središnjici u iznosu 6.784,00 kn, te organizacijskim jedinicama u iznosu 32.497,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su u gradskoj organizaciji Grada Zagreba u iznosu 3.371,69 kn, gradskoj organizaciji Split u iznosu 2.627,56 kn, te organizaciji Istarske županije u iznosu 2.453,08 kn.

6.2. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene iskazani su u računu prihoda i rashoda u iznosu 347.856,00 kn. Odnose se na rashode za plaće u iznosu 35.338,00 kn, rashode prema ugovorima o djelu u bruto iznosu 233.447,00 kn, te bruto naknade za autorske honorare u iznosu 79.071,00 kn. Rashodi prema ugovorima o djelu te naknade za autorske honorare opisani su u točki 6.1.1. Izvješća – rashodi za usluge.

Rashodi za plaće u iznosu 35.338,00 kn odnose se na bruto plaću jednog zaposlenika za razdoblje od rujna do prosinca 2007., koji je bio zaposlen u središnjici Stranke. Ugovor o radu na određeno vrijeme zaključen je za razdoblje od šest mjeseci, od rujna 2007. do konca veljače 2008. U ugovoru nisu navedeni poslovi koje je radnik trebao obavljati, niti je naveden datum zaključenja ugovora.

Prema obrazloženju v.d. tajnika Stranke, zaposlenik je najvećim dijelom, za potrebe predizborne kampanje, obavljao poslove vozača predsjednika Stranke. Ugovorena je neto plaća u iznosu 5.000,00 kn. Radniku je nakon isteka ugovora o radu na određeno vrijeme, koncem veljače 2008. prestao radni odnos, te u vrijeme obavljanja revizije u stranci nema zaposlenih. Porezi i doprinosi na plaće i iz plaće su obračunani i uplaćeni u skladu s propisima.

6.3. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja (nematerijalni rashodi) izvršeni su u iznosu 1.749.274,00 kn. Odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja i putne rashode, naknade troškova zaposlenima, naknade članovima stručnih timova (skupina i komisija), rashode za reprezentaciju, premije osiguranja, te bankovne usluge i rashode platnog prometa. Nematerijalni rashodi izvršeni su u središnjici stranke u iznosu 583.192,00 kn, te u organizacijskim jedinicama Stranke u iznosu 1.166.082,00 kn. Vrijednosno značajniji nematerijalni rashodi izvršeni su u organizaciji Istarske županije u iznosu 100.898,00 kn, gradskoj organizaciji Vinkovci u iznosu 90.725,00 kn, organizaciji Koprivničko križevačke županije u iznosu 99.487,00 kn, gradskoj organizaciji Split u iznosu 41.482,00 kn, organizaciji Osječko-baranjske županije u iznosu 38.027,00 kn, te organizaciji Zagrebačke županije u iznosu 33.589,00 kn. Nematerijalni rashodi čine 24,4% ukupno izvršenih rashoda.

Nematerijalni rashodi izvršeni u središnjici Stranke u iznosu 583.192,00 kn odnose se na reprezentaciju u iznosu 283.350,00 kn, prijevoz na službenom putu u iznosu 244.081,00 kn, dnevnice u iznosu 43.210,00 kn, smještaj na službenom putu u iznosu 10.592,00 kn, te troškove platnog prometa u iznosu 1.959,00 kn.

Naknada putnih troškova regulirana je odredbama članka 25. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke. Prema navedenim odredbama za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se naknada putnih troškova na teret središnjice za prisustvovanje sjednicama predsjedništva, središnjeg odbora i drugih tijela Stranke, ako su pozivi upućeni od tih tijela. U 2007. na poziv središnjice Stranke održano je 39 sjednica, od čega sedam sjednica predsjedništva s 12 članova, četiri središnjeg odbora s 35 članova, te sjednice nadzornog odbora i odbora iz pojedinih područja društvenog života sa sedam do 13 članova po pojedinom odboru. Za prijevoz su većinom korišteni privatni automobili. Prema odredbama navedenog Pravilnika, korištenje privatnog automobila u službene svrhe može se odobriti za službena putovanja uz obračun 30,0% cijele litre benzina po prijeđenom kilometru. Troškovi službenih putovanja županijskih i drugih organizacijskih jedinica podmiruju se na teret navedenih organizacija. Puna dnevica za službena putovanja u zemlji je određena u iznosu 120,00 kn, a službena putovanja odobravaju se na temelju putnog naloga. Pod istim uvjetima naknade troškova dnevica imaju i druge osobe i vanjski suradnici, ako putuju po nalogu Stranke. Troškovi javnog prijevoza obračunavaju se prema cijenama putnih karata prijevoznika. Troškovi noćenja, cestarina, putnih karata i parkirnih karata priznaju se uz predočenje računa. Odredbama članka 14. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak propisano je da se izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu.

Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila - kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe i pečat, obračun troškova i likvidacija obračuna, te izvješće s puta. Naknada troškova za korištenje privatnog automobila u službene svrhe obračunana je u iznosu 2,00 kn po prijeđenom kilometru. Revizijom je utvrđeno da putni nalozi na temelju koji su isplaćene naknade troškova za korištenje privatnog automobila u službene svrhe imaju većinu propisanih podataka, osim što nisu navedeni marka i registarska oznaka privatnog automobila, početno i završno stanje brojila, te nije sastavljeno izvješće o obavljenom službenom putovanju.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Troškovi dnevnica pravilno su obračunani, osim što je županijska organizacija Osječko baranjske županije u manjem broju slučajeva obračunala i isplatila naknade za dnevnice u iznosu 170,00 kn, umjesto 120,00 kn, koliko je propisano odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

Državni ured za reviziju nalaže postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

Rashodi za reprezentaciju su izvršeni u središnjici Stranke u iznosu 283.350,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za reprezentaciju u središnjici odnose se na ugostiteljske usluge kod održavanja 6. redovne skupštine Stranke u iznosu 43.600,00 kn, ugostiteljske usluge održavanja predizbornog skupa II. izborne jedinice u iznosu 51.900,00 kn, ugostiteljske usluge održavanja predizbornog skupa I. izborne jedinice u iznosu 18.180,00 kn, dio ugostiteljskih usluga za 5. redovnu skupštinu Stranke održanu u 2005. u iznosu 12.500,00 kn, te troškove ugostiteljskih usluga, najma dvorane (restorana) i osoblja za usluživanje na dan održavanja izbora i u izornoj noći u iznosu 26.575,00 kn.

Drugi rashodi za reprezentaciju u iznosu 130.595,00 kn, pretežito se odnose na troškove ugostiteljski usluga prilikom održavanja sjednica u središnjici Stranke, u ugostiteljskom objektu koji se nalazi u neposrednoj blizini sjedišta Stranke. Odredbama članka 32. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke propisano je da ako se prigodom održavanja zajedničkih sjednica središnjih organa organiziraju zajednički ručkovi, troškove snosi središnjica. Računi za reprezentaciju koje je ispostavio dobavljač kontrolirani su od predsjednika Stranke i potpisani su. Račune za reprezentaciju dobavljač je ispostavio na obrascu iz bloka računa, bez rednog broja, poreznog broja i bez posebno istaknutog poreza na dodanu vrijednost, što nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojima je propisano da računi za gotovinski promet, isječci vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja moraju sadržavati najmanje ove podatke: broj i nadnevak izdavanja, ime (naziv), adresu i porezni broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.), količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga, te zbrojni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

6.4. Drugi rashodi

Drugi rashodi izvršeni su u iznosu 300.548,00 kn. Izvršeni su u središnjici Stranke u iznosu 17.923,00 kn, te organizacijskim jedinicama u iznosu 282.625,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi rashodi izvršeni su u gradskoj organizaciji Zagreb u iznosu 59.752,00 kn, gradskoj organizaciji Varaždin u iznosu 29.210,00 kn, organizaciji Varaždinske županije u iznosu 14.327,00 kn, te gradskoj organizaciji Šibenik u iznosu 10.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji drugi rashodi u središnjici u iznosu 10.743,00 kn odnosi se na nabavu knjiga, časopisa i druge literature. U gradskoj organizaciji Zagreb vrijednosno značajniji drugi rashodi u iznosu 54.000,00 kn, odnosi se na doznačene transfere gradskim četvrtima za troškove predizborne kampanje. Sredstva su doznačena gradskoj četvrti Črnomerec u iznosu 28.000,00 kn, četvrti Gornja Dubrava u iznosu 12.000,00 kn, te četvrti Novi Zagreb u iznosu 8.000,00 kn.

7. NALAZ

Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Unutarnje kontrole osiguravaju ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sigurnost imovine i informacija, sprečavanje i otkrivanje pogrešaka, te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija i za njih odgovara vodstvo stranke. Učinkoviti sustav unutarnjih kontrola nije u potpunosti uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u blagajničkom poslovanju, vođenju poslovnih knjiga, te računovodstvenom poslovanju. Dokumenti o poslovnim događajima nastalim u središnjici Stranke i u manjem broju organizacijskih jedinica, na temelju kojih je obavljeno evidentiranje u poslovnim knjigama i plaćanje dobavljačima, prethodno su ovjereni i kontrolirani (potpisani) od predsjednika Stranke, odnosno predsjednika organizacijskih jedinica, dok u pojedinim organizacijskim jedinicama dokumenti o nastalim poslovnim događajima nisu potpisani i kontrolirani od strane predsjednika organizacijskih jedinica. Odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovni događaj, te da se knjigovodstvena isprava mora kontrolirati prije unosa u poslovne knjige.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja na temelju uredne i vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju, te navodi da će pristupiti uspostavi sustava unutarnje kontrole.*

Poslovne knjige, financijski izvještaji i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka kao neprofitna organizacija bila je obvezna za 2007. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2008. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija donesene u siječnju 2008.

Poslovne knjige vođene su zasebno za organizacijske jedinice Stranke i za središnjicu u skladu s odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke. U knjigovodstvenim evidencijama nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini. Odredbom članka 21. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, propisano je ako neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po organizacijskim jedinicama, obvezna je u knjigovodstvenim evidencijama osigurati podatke za neprofitnu organizaciju u cjelini. Iste vrste poslovnih događaja u poslovnim knjigama organizacijskih jedinica evidentirane su na različitim računima, odnosno nisu evidentirani na računima propisanim računskom planom za neprofitne organizacije. Odredbom članka 4. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa koji je propisan navedenim Pravilnikom.

U poslovnim knjigama organizacijskih jedinica Stranke obavljena su knjiženja bez vjerodostojne dokumentacije o nastalim poslovnim događajima. U gradskoj organizaciji grada Varaždina je iz blagajne u više navrata putem blagajničkih isplatnica u razdoblju od 31. svibnja do 31. prosinca 2007. isplaćeno za 20 članova stranke ukupno 117.500,00 kn. Prema namjeni navedenoj na isplatnicama, isplate u iznosu 87.500,00 kn su obavljene u svrhu predizborne promidžbe za 15 članova Stranke. Razlika u iznosu 30.000,00 kn, prema namjeni navedenoj na isplatnicama, isplaćen je petorici članova Stranke na temelju ugovora zaključenog u 2004. između gradske organizacije Varaždin i udruge umirovljenika grada Varaždina, o vođenju materijalno financijskog poslovanja i korištenje poslovnog prostora. Odredbama navedenog ugovora nije regulirana isplata naknade fizičkim osobama. Navedene isplate u ukupnom iznosu 117.500,00 kn obavljene su bez računa i vjerodostojne dokumentacije o utrošenim sredstvima, odnosno da je nastao poslovni događaj vezan uz aktivnosti Stranke. U gradskoj organizaciji Zagreb je u listopadu 2007. za potrebe predizborne kampanje isplaćeno iz blagajne na temelju isplatnice 12.000,00 kn. U poslovnim knjigama ne nalaze se računi i druga dokumentacija koja bi vjerodostojno odražavala nastalu poslovnu promjenu za isplatu u iznosu 9.000,00 kn, dok su za isplatu u iznosu 3.000,00 kn priloženi računi o nastalim i plaćenim troškovima.

Odredbom članka 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se unos svih podataka u poslovne knjige temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je pisani dokaz o nastalom poslovnom događaju, a služi kao podloga za unošenje podataka u poslovne knjige i kontrolu poslovanja

Temeljni financijski izvještaji za 2007. bilanca, račun prihoda i rashoda, te bilješke uz financijske izvještaje sastavljeni se prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Financijski izvještaji za 2007. ne sadrže zbirne pokazatelje o financijskom poslovanju središnjice i svih organizacijskih jedinica, jer u njima nisu iskazani podaci više organizacijskih jedinica Stranke. Također, u financijskim izvještajima na koncu 2007. nisu iskazana potraživanja za dane pozajmice u iznosu 19.800,00 kn, obveze za primljene pozajmice u iznosu 24.200,00 kn, prihodi u iznosu 36.867,65 kn, te rashodi u iznosu 37.088,64 kn. Iz navedenih razloga financijski izvještaji ne pružaju istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava, te prihoda i rashoda,

Odredbama članka 12. stavak 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da temeljni financijski izvještaji moraju pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda. Zbirni financijski izvještaji izrađeni su prema obrascu koji je za potrebe prikupljanja podataka i izradu financijskih izvještaja sastavila središnjica Stranke. Obrazac sadrži račune na razini financijskog izvještaja računa prihoda i rashoda i podatke o novčanim sredstvima, obvezama i potraživanjima, a ne i analitičku razradu prema računskom planu za neprofitne organizacije.

U studenome 2007., u skladu s odredbama članka 31. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, Stranka je objavila na web stranicama okvirne podatke o visini i izvoru vlastitih sredstava koje namjerava utrošiti za izbornu promidžbu. Prema objavljenim podacima Stranka je namjeravala utrošiti za izbornu promidžbu 2.310.059,00 kn.

Odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke dužne su javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom kalendarske godine. Završni račun i financijski izvještaji u kojem se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke. U ožujku 2008. na web stranici objavljen je financijski izvještaj o ostvarenim prihodima i rashodima, a koncem travnja 2008. objavljeni su podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije).

U prosincu 2007. donesena je odluka o imenovanju komisije za popis dugotrajne imovine i sitnog inventara za središnjicu Stranke. Popis je obavljen te su sastavljene popisne liste i izvješće o obavljenom popisu. Popis cjelokupne imovine i obveza Stranke sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen (osim što je organizacija Istarske županije obavila djelomičan popis), niti je zakonski predstavnik Stranke imenovao komisije za popis. Odredbama članka 11. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se popisom utvrđuje stanje potrošnog materijala i sitnog inventara, stanje stvari opreme, potraživanja i obveza neprofitne organizacije na dan 31. prosinca i članka 32. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da komisiju za popis osniva zakonski predstavnik neprofitne organizacije.

Novčano poslovanje Stranke obavljalo se putem računa središnjice Stranke, više podračuna u banci, računa jedne organizacijske jedinice otvorenog u obrtničko štedno-kreditnoj zadruzi, te kumskih blagajni u organizacijskim jedinicama. Početkom 2008. račun u obrtničko štedno-kreditnoj zadruzi je zatvoren, a sredstva su na dan zatvaranja računa prenesena na podračun gradske organizacijske jedinice. Prema iskazanim podacima, u bilanci na dan 31. prosinca 2007. stanje novčanih sredstava iznosilo je 1.639.354,00 kn, od čega su sredstva na računima u poslovnoj banci iznosila 1.484.057,00 kn, a u blagajnama organizacijskih jedinica u iznosu 155.297,00 kn. Stanje novčanih sredstava odgovara stanju iskazanom na računima i blagajni, osim što koncem 2007. gradska organizacija Varaždin nije iskazala stanje novčanih sredstava na računu u obrtničko štedno-kreditnoj zadruzi u iznosu 56.575,29 kn. Uvidom u blagajničko poslovanje utvrđeno je da u pojedinim slučajevima nisu potpisane blagajničke isplatnice od primatelja gotovog novca, te da za pojedina izvršena plaćanja računa u gotovom novcu nisu sastavljene blagajničke isplatnice. Obavljeno je plaćanje u gotovom novcu po jednom računu u iznosu 26.575,00 kn. Odredbama članka 3. Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem, određeno je da poslovni subjekt može plaćati gotovim novcem drugom poslovnom subjektu za nabavu proizvoda i usluga do iznosa od 5.000,00 kuna po jednom računu. Prema obrazloženju predsjednika Stranke isplata se odnosi na troškove reprezentacije, najma prostora i osoblja na sam dan izbora i u izbornoj noći, te organizacije i medijskog praćenja izbora.

S obzirom na kratkoću vremena i ogroman pritisak medija nije bilo mogućnosti ranije planirati i ugovorom regulirati drugi oblik plaćanja.

Državni ured za reviziju nalaže plaćanje gotovim novcem u skladu s odredbama Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih promjena u poslovnim knjigama i sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju, te navodi da vođenje poslovnih knjiga za sve organizacijske oblike Stranke u središnjici Stranke zahtjeva angažman stalnih zaposlenika, za što Stranka nema tehničkih niti materijalnih mogućnosti. Rješenje problema, bez obzira na način financijskog poslovanja i bez obzira na veličinu prometa, je da svoja izvješća (bilancu, bruto bilancu i račun prihoda i rashoda) organizacijski oblici dostavljaju u središnjicu Stranke na temelju originalnih obrazaca. Samo na temelju navedenih dokumenata moguće je izraditi vjerodostojno konsolidirano izvješće na razini cijele Stranke. Usvajanjem novog Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, a koji će biti u primjeni od srpnja 2008., nastojat će se povećati razina komunikacije između organizacijskih oblika i razina odgovornosti za potpuno transparentno financijsko-materijalno poslovanje Stranke sa što je moguće manje odstupanja od zakonske regulative i internih pravila.*

Prihodi

- 3.1. U računu prihoda i rashoda za 2007. iskazani su prihodi u iznosu 6.815.797,00 kn. U okviru ostvarenih prihoda, na prihode od donacija odnosi se 1.056.936,00 kn. Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima gradske organizacije Split iskazani prihodi od donacije u iznosu 56.050,00 kn koja je primljena od Splitsko dalmatinske županije za organizaciju zdravstvenih pregleda članova stranke i drugih građana (mjerenje tlaka, šećera u krvi i drugo). Sredstva su utrošena za kupnju zdravstvenih pomagala (tlakomjera) i na naknadu liječniku. Prihodi od donacije jedinica regionalne samouprave nisu u skladu s odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Navedenim odredbama je propisana zabrana financiranja političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima, te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Eventualni prilozi (donacije) uplaćeni na račun političke stranke iz nedopuštenih izvora politička stranka je dužna odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija-Poreznoj upravi, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna. Stranka nije navedeni iznos donacije prijavila Državnom uredu za reviziju i Ministarstvu financija-Poreznoj upravi, a uplaćena sredstva nije doznačila u korist državnog proračuna.

Prihodi od članarina iskazani su u iznosu 296.625,00 kn. Prema odredbama članka 4. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, svaki član je dužan platiti članarinu. Prema podacima središnjice, više organizacijskih jedinica nije iskazao u svojim financijskim izvještajima prihode od članarina dvije godine uzastopno. Stranka nije poduzimala mjere za naplatu članarine. Odredbom članka 14. navedenog Pravilnika propisano je da će član Stranke koji ne podmiri godišnji iznos članarine biti pravodobno opomenut od rizničara.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjere radi naplate članarina, te postupanje u skladu s odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke.

Državni ured za reviziju nalaže prikupljanje donacija u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te uplatu donacije u iznosu 56.050,00 kn u korist državnog proračuna.

3.2. *Stranka prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju.*

Rashodi

- 4.1. U računu prihoda i rashoda za 2007. rashodi su iskazani u iznosu 7.168.987,00 kn. U okviru izvršenih rashoda, iskazani su rashodi za usluge studentskih i učeničkih organizacija u iznosu 130.248,01 kn. Sa studentima su zaključeni ugovori. Većina ugovora sadrži razdoblje obavljanja posla, opis poslova, broj sati rada, jediničnu cijenu sata rada i ukupnu neto naknadu. U ugovoru sa studentom kojeg je zaključila gradska organizacija Split nije naveden broj sati rada i jedinična cijena sata rada, a cijena usluge određena je paušalno u neto iznosu 8.000,00 kn. U drugim govorima je navedeno da su obavljani administrativni i poslovi na računalu, a nije detaljno određeno na koje se administrativne poslove i poslove na računalu odnosi. Za iste vrste poslova isplaćena je studentima različita neto naknada u iznosima 25,00 kn i 30,00 kn po satu. Iz navedenih se razloga se na temelju ugovora zaključenih sa studentima ne može nedvojbeno utvrditi priroda poslovne promjene. Odredbom članka 5. stavak 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da knjigovodstvena isprava koja je kontrolirana mora biti takva da neutralna stručna osoba, koja nije sudjelovala u poslovnom događaju može iz isprave nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati prirodu poslovne promjene.

Rashodi poslovanja (nematerijalni rashodi) izvršeni su u iznosu 1.749.274,00 kn. Odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja i putne rashode, naknade troškova zaposlenima, naknade članovima stručnih timova (skupina i komisija), rashode za reprezentaciju, premije osiguranja, te bankovne usluge i rashode platnog prometa. Odredbama članka 14. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak propisano je da se izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe i pečat, obračun troškova i likvidacija obračuna, te izvješće s puta. Revizijom je utvrđeno da putni nalozi na temelju koji su isplaćene naknade troškova za korištenje privatnog automobila u službene svrhe imaju većinu propisanih podataka, osim što nisu navedeni marka i registarska oznaka privatnog automobila, početno i završno stanje brojila, te nije sačinjeno izvješće s puta.

Državni ured za reviziju nalaže isplatu naknada za korištenje privatnih automobila u službene svrhe u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

Državni ured za reviziju nalaže u ugovorima sa studentima detaljno navesti opis poslova, radi urednog i vjerodostojnog sadržaja knjigovodstvene isprave u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Predlaže se za iste vrste poslova ugovoriti jedinstvenu cijenu usluge, te navesti sve propisane podatke u ugovoru.

4.2. *Stranka prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju.*

Za obavljanje svoje djelatnosti Stranka je u računu prihoda i rashoda za 2007. iskazala prihode u iznosu 6.815.797,00 kn, rashode u iznosu 7.168.987,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 353.190,00 kn. Stranka je ustrojena na teritorijalnom principu i koncem 2007. imala je više organizacijski jedinica i središnjicu. Tijekom 2007. Stranka je ostvarila prihode iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, članarina, donacija i drugih izvora prihoda. Prihodi su utrošeni za redovno poslovanje Stranke, te za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom. Poslovanje se nije u potpunosti obavljalo u skladu s propisima. Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na poslovne knjige, financijske izvještaje, te računovodstveno poslovanje nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

II. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:

- Stranka kao neprofitna organizacija bila je obvezna za 2007. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2008. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, donesene u siječnju 2008. U poslovnim knjigama nisu osigurani podaci za Stranku kao cjelinu.

Popis imovine i obveza Stranke sa svim organizacijskim jedinicama sa stanjem na dan 31. prosinca 2007. nije obavljen (osim središnjice koja je obavila popis i djelomično obavljenog popisa organizacijske jedinice Stranke Istarske županije), niti je zakonski predstavnik osnovao komisije za popis. U poslovnim knjigama organizacijskih jedinica evidentirani su rashodi u iznosu 126.500,00 kn bez vjerodostojne dokumentacije o utrošenim sredstvima, odnosno da je nastao poslovni događaj vezan uz aktivnosti Stranke.

Financijski izvještaji Stranke za 2007. ne sadrže zbirne pokazatelje o financijskom poslovanju središnjice i organizacijskih jedinica, jer u njima nisu iskazani podaci za više organizacijskih jedinica Stranke koji nisu dostavili svoje izvještaje središnjici Stranke. U financijskim izvještajima na koncu 2007. nisu iskazana potraživanja za dane pozajmice u iznosu 19.800,00 kn, obveze za primljene pozajmice u iznosu 24.200,00 kn, prihodi u iznosu 36.867,65 kn, te rashodi u iznosu 37.088,64 kn.

Uvidom u blagajničko poslovanje utvrđeno je da u pojedinim slučajevima nisu potpisane blagajničke isplatnice od primatelja gotovog novca, te da za pojedina izvršena plaćanja računa u gotovom novcu nisu sastavljene blagajničke isplatnice. Obavljeno je plaćanje u gotovom novcu po jednom računu u iznosu 26.575,00 kn, što nije u skladu s odredbama članka 3. Odluke o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem, kojima je određeno da poslovni subjekt može plaćati gotovim novcem drugom poslovnom subjektu za nabavu proizvoda i usluga do iznosa od 5.000,00 kuna po jednom računu (točka 2.1. Nalaza).

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku osam dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Tkalčićeva 19.

Ovlašteni državni revizori:

Ivica Zec, dipl. oec.

Filip Zrnčić, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____
(pečat i potpis)